

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування**

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

**Президенту Асоціації органів
місцевого самоврядування
Харківської області, Голові
Харківської обласної ради**

ЧЕРНОВУ С.І.

Шановний Сергію Івановичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянуто звернення загальних зборів Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області щодо питання обчислення порядку скликань місцевих рад, обраних на перших місцевих виборах і за наслідками розгляду в межах предмету відання Комітету зазначається таке.

Визначення порядкової нумерації скликань місцевих рад в Україні отримало нормативне регулювання з прийняттям Закону України від 24 червня 2004 року № 1866-IV «Про порядок обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад)» (далі – Закон), яким існуюча на той час практика самостійного встановлення радами порядкового номеру своїх скликань була приведена до дати проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року із запровадженням кількох ключових положень, що вказували на порядок обчислення таких скликань.

Так, статтею 1 Закону передбачено, що скликання всіх представницьких органів місцевого самоврядування (рад) мають єдиний порядок обчислення; відлік скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад) розпочинається із скликання, обраного на виборах 1990 року, яке є першим скликанням; представницькі органи місцевого самоврядування (ради), обрані в 1994, 1998, 2002 та наступних роках, є відповідно представницькими органами місцевого самоврядування (радами) другого, третього, четвертого та наступних скликань. Отже, за змістом даної статті, в Україні запроваджено єдину нумерацію скликань місцевих рад, що отримала чітку прив'язку до конституційних строків повноважень місцевих рад і чергових виборів до них.

Слід зазначити, що відповідно до статей 2 і 3 Закону проведення позачергових та перших місцевих виборів не має впливу на нумерацію скликань. Обраний на позачергових виборах склад місцевої ради не вважається новим скликанням, а обраний на перших виборах вважається представницьким органом місцевого самоврядування (радою) чергового скликання, яке відповідає скликанню всіх представницьких органів місцевого самоврядування (рад).

Таким чином, за загальним порядком і зважаючи на вищевказані норми Закону місцеві ради, обрані на місцевих виборах 2015 року, є радами сьомого скликання. При цьому факт проведення перших виборів до органів місцевого самоврядування в об'єднаних територіальних громадах у період сьомого скликання (2015-2020 роки) не давав підстав сформованим за наслідками таких виборів місцевим радам оголошувати себе радами наступного восьмого скликання з фактичним виходом за межі єдиної нумерації скликань представницьких органів місцевого самоврядування в Україні.

У свою чергу місцеві ради, які будуть сформовані за наслідками місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, мають вважатися радами восьмого скликання. Це стосується і тих сільських, селищних, міських рад, де перші місцеві вибори пройшли вдруге поспіль внаслідок застосування норм Закону України від 16 квітня 2020 року № 562-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад», в якому місцеві вибори було визначено як перші у територіальних громадах, адміністративні центри та території яких були, відповідно, визначені та затверджені рішенням Кабінету Міністрів України.

Разом із тим, дійсно проблемним моментом, який на сьогодні існує при обчисленні порядку скликань місцевих рад, є відхід від єдиної нумерації скликань, який спостерігався в період 2009-2011 років і був пов'язаний із Рішенням Конституційного суду України від 4 червня 2009 року №13-рп/2009 у справі за конституційним поданням Київської міської ради щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 141 Конституції України, яким положення статті 2 Закону України «Про порядок обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад)» від 24 червня 2004 року № 1866-IV було визнане неконституційним і втратило чинність.

За змістом даного судового Рішення, склад місцевої ради, обраний на позачергових виборах, мав вважатися її новим складом і строк його повноважень повинен бути аналогічним до строку повноважень ради, обраної на чергових виборах. Це фактично унеможливило єдину нумерацію скликань представницьких органів місцевого самоврядування в Україні і скликання місцевих рад, обраних на позачергових виборах, отримали іншу нумерацію, ніж в цілому по країні.

Наступним важливим фактором для розуміння проблематики обчислення скликань місцевих рад стало внесення змін до статті 141 Конституції України Законом України від 1 лютого 2011 року № 2952-VI «Про внесення змін до Конституції України щодо проведення чергових виборів народних депутатів України, Президента України, депутатів Верховної Ради

Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів». Оновлена редакція конституційних норм передбачала, що строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить п'ять років. Тобто в Основному законі була зроблена безпосередня вказівка на єдиний вид місцевих виборів – чергові, виключно з якими відтепер мав пов'язуватися п'ятирічний строк повноважень місцевої ради.

Вищевказана обставина дала можливість знову говорити про єдиний порядок обчислення скликань місцевих рад. Однак відхід від цього порядку, що відбувся у попередні роки, відкориговано на законодавчому рівні не було, хоча народними депутатами України восьмого скликання з метою вирішення відповідного питання вносився проект Закону про внесення змін до Закону України «Про порядок обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад)» (реєстр. № 2294а від 06.07.2015) щодо поновлення єдиного порядку обчислення скликань, який так і не було прийнято Верховною Радою України попереднього скликання.

Інформуємо, що зважаючи на важливість питання відновлення єдиного порядку обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування із встановленням єдиної загальнодержавної нумерації таких скликань, народними депутатами України – членами Комітету в порядку реалізації права законодавчої ініціативи готується до внесення на розгляд Верховної Ради України проект закону, в якому, зокрема, передбачатиметься коригування нумерації скликань для місцевих рад, в яких така нумерація не узгоджується із загальним показником кількості проведених в Україні чергових місцевих виборів, починаючи з виборів 1990 року як перших.

З повагою

Голова Комітету

А.КЛОЧКО

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 12A1C72050EC68540400000DF510500A8390D00
Дійсний до: 27.08.2021 12:00:10

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/11-2020/210940 від 13.11.2020

260426